

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM

**FELNŐTTKÉPZŐ ÉS PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGA
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK**

Dunaújváros

2019.

Tartalom

Tartalom	2
I. Képzési és kimeneti követelmény	3
II. Képzési program	7
II.1. Képzési és kimeneti követelmény	7
II.2. Képzési program és tanterv	11
II.3. Tantárgyak leírása.....	15
Alkotmányos, közigazgatási és államháztartási alapismeretek	15
A közoktatás rendszerei	17
A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben	18
A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai.....	20
Konfliktuskezelés	22
Szakmai gyakorlat I.....	23
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet működése	25
Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek a tanulási nehézségekkel küzdőknek.....	27
Európai uniós ismeretek	30
A nevelési-oktatási intézmény hatékonyságának mutatói	32
Szegregáció és integráció az oktatási-nevelési intézményekben.....	33
Felnőttképzési gyakorlat I.	36
Felnőttképzési gyakorlat II.....	37
5. Írásbeli és szóbeli tételek készítésének szabályai	37
6. A törzslapnyilvántartási rendszer	37
Az andragógia alapjai.....	38
A felnőttképzés jogi szabályozása – törvények és rendeletek	40
A felnőttképzés intézményrendszere, iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzések	42
5. A szakmaszerkezeti döntések	42
A felnőttkori tanulás pszichológiája.....	43
A felnőttképzések tervezése, szervezése	45
Speciális felnőttképzési módszerek.....	47
Felnőttek innovatív tanulása és oktatása	49
A tanulási eredmények mérése, értékelése, validálása a felnőttképzésben	51
Felnőttképzés és emberi erőforrásfejlesztés elmélete.....	54
Társadalmi kommunikáció	55
Kommunikációs készségfejlesztés a tanári munkában	57
Szakdolgozat	59
III. A szak oktatói	60

I. Képzési és kimeneti követelmény

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem által megalapított Felnőttoktatási fejlesztő szakirányú továbbképzési szak KKK-ja

1. **A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:** felnőttképző és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
2. **A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** szakvizsgázott pedagógus, felnőttképző
3. **A szakirányú továbbképzés képzési területe:** pedagógusképzés képzési terület
4. **A szakirányú továbbképzésre történő felvétel feltétele:**
  - a) Alapképzési szakon (korábbi képzési rendszerben főiskolai szintű képzésben) szerzett tanító oklevél, vagy főiskolai szintű tanári oklevél vagy;
  - b) mesterképzési szakon (korábbi képzési rendszerben egyetemi szintű képzésben) szerzett tanári oklevél és
  - c) 3 év oktatási intézményben szerzett szakmai gyakorlat.
5. **A képzési idő:** 4 félév
6. **A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit
7. **A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:**

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:

- a pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a gyakorlati tevékenység tapasztalataira építve a képzés során a továbbképzés résztvevői felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális felnőttképzési, a szakmai képzésre történő feladatok ellátására;

- ismereteket szereznek a felnőttkori tanulás, egész életen át tartó továbbképzés szempontjai alapján a közoktatás rendszerének, intézményrendszerének működéséről, hatékony irányításáról, az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának új követelményeiről, az integráció és szegregáció kérdéseiről, valamint speciális pedagógiai és pszichológiai módszerekkel ismerkednek meg;
- alapvető ismereteket sajátítanak el a felnőttképzés és az életen át tartó tanulás alapfogalmairól és összefüggéseiről, a felnőttképzés intézményrendszeréről és működéséről, a felnőttképzési programok tervezéséről és értékeléséről, a személyzetfejlesztésről és a minősítési rendszerekről;
- gyakorlati példák segítségével szervezési technikákat és speciális, korszerű felnőttkori tanulási/oktatási módszereket ismernek meg.

A képzés során elsajátított tudáselemek által megszereshető, fejlesztendő adottságok, készségek, kompetenciák:

A végzetek képessé válnak speciális pedagógus munkakör – mint a felnőttképzés – feladatainak ellátására. A képzés során fejlesztendő kompetenciák:

- problémaérzékenység;
- problémamegoldó képesség;
- kommunikációs készség;
- konfliktusmegoldó képesség;
- együttműködő képesség;
- rendszerszemlélet;
- elemzési és értékelési képesség;
- a minőség iránti elkötelezettség;
- (ön)reflektivitás;
- ön- és társismeret;
- interkulturális kompetencia;
- motiválni, hatni tudás, a meggyőzés képessége;
- nyitottság;
- rugalmasság;
- empátia, szociális érzékenység;
- kreativitás;
- innovativitás;

- együttműködés;
- adaptivitás.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A végzett hallgatók szakképzettségüket felhasználhatják a nevelő-oktató munkájukban adott pedagógus munkakörök, valamint adott intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátása kapcsán, például:

- a felnőttek szakképzésében, felnőtt tanulók oktatásában, nevelésében, képzésében;
- felnőtteknek szóló képzési programok tervezésében, értékelésében;
- saját tanulásuk, tanulóik és pedagóguskollégáik tanulásának segítésében és az élethosszig tartó tanulás elősegítésében;
- az osztályfőnöki órákon a tanulók felnőtt életre történő felkészítésében;
- a pályaeorientálásban;
- az iskolán kívüli nevelésben-oktatásban, képzési tevékenységben;
- egy felnőttképzési intézmény működtetésében;
- a pedagógusoknak a rendes korú tanulóik szüleivel való kapcsolattartásában, a szülői értekezletekre történő felkészülésükben.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:

Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási, európai uniós és államháztartási ismeretek; A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet; Az intézmény és környezete; A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága; Az integráció és szegregáció kérdései; A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében; Sajtos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyiségek, illetve csoportok nevelése, oktatása

Választható ismeretkörök: 55 kredit

A pedagógus munkakörökhöz, illetve a közoktatási/felnőttképzési intézmények egészéhez kapcsolódó speciális feladatok ellátásához szükséges ismeretek, tudás, készség és képességek; Felnőttképzési és tanulási alapismeretek, innovatív tanulás; Felnőttképzési

intézményrendszer, programtervezés, szervezés; Értékelés és minősítési rendszerek a felnőttképzésben; Speciális felnőttképzési módszerek; A felsőoktatási törvény által előírt szabadon választható tantárgyak (Felnőttek innovatív tanulása és oktatása, Szervezési technikák, Szakképzés-igazgatás; Személyzetfejlesztés; minősítés; Értékelési és mérési módszerek)

9. A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

II. Képzési program

II.1. Képzési és kimeneti követelmény

1. A szakirányú továbbképzés neve:

Felnőttképző és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

2. Az indító intézmény neve: Dunaújvárosi Egyetem

3. Létesítő intézmény és engedély száma: Budapesti Műszaki Egyetem FNYF/184-4/2016.

4. A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Szakvizsgázott pedagógus, felnőttképző

5. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Pedagógusképzés képzési terület

6. A felvétel feltételei:

- a) Alapképzési szakon (korábbi képzési rendszerben főiskolai szintű képzésben) szerzett tanító oklevél, vagy főiskolai szintű tanári oklevél vagy;
- b) mesterképzési szakon (korábbi képzési rendszerben egyetemi szintű képzésben) szerzett tanári oklevél és
- c) 3 év oktatási intézményben szerzett szakmai gyakorlat.

7. A képzési idő, félévekben meghatározva: 4 félév

8. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit**9. A szakirányú továbbképzési szak képzési célja, elsajátítandó szakmai kompetenciák:****9.1. Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:**

- a pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a gyakorlati tevékenység tapasztalataira építve a képzés során a továbbképzés résztvevői felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális felnőttképzési, a szakmai képzésre történő feladatok ellátására;
- ismereteket szereznek a felnőttkori tanulás, egész életen át tartó továbbképzés szempontjai alapján a közoktatás rendszerének, intézményrendszerének működéséről, hatékony irányításáról, az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának új követelményeiről, az integráció és szegregáció kérdéseiről, valamint speciális pedagógiai és pszichológiai módszerekkel ismerkednek meg;
- alapvető ismereteket sajátítanak el a felnőttképzés és az életen át tartó tanulás alapfogalmairól és összefüggéseiről, a felnőttképzés intézményrendszeréről és működéséről, a felnőttképzési programok tervezéséről és értékeléséről, a személyzetfejlesztésről és a minősítési rendszerekről;
- gyakorlati példák segítségével szervezési technikákat és speciális, korszerű felnőttkori tanulási/oktatási módszereket ismernek meg.

9.2. A képzés során elsajátított tudáselemek által megszerezhető, fejlesztendő adottságok, készségek, kompetenciák:

A végzettek képessé válnak speciális pedagógus munkakör – mint a felnőttképzés – feladatainak ellátására. A képzés során fejlesztendő kompetenciák:

- problémaérzékenység;
- problémamegoldó képesség;
- kommunikációs készség;
- konfliktusmegoldó képesség;
- együttműködő képesség;
- rendszerszemlélet;
- elemzési és értékelési képesség;

- a minőség iránti elkötelezettség;
- (ön) reflektivitás;
- ön- és társismeret;
- interkulturális kompetencia;
- motiválni, hatni tudás, a meggyőzés képessége;
- nyitottság;
- rugalmasság;
- empátia, szociális érzékenység;
- kreativitás;
- innovativitás;
- együttműködés;
- adaptivitás.

9.3. A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A végzett hallgatók szakképzettségüket felhasználhatják a nevelő-oktató munkájukban adott pedagógus munkakörök, valamint adott intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátása kapcsán, például:

- a felnőttek szakképzésében, felnőtt tanulók oktatásában, nevelésében, képzésében;
- felnőtteknek szóló képzési programok tervezésében, értékelésében;
- saját tanulásuk, tanulóik és pedagóguskollégáik tanulásának segítésében és az élethosszig tartó tanulás elősegítésében;
- az osztályfőnöki órákon a tanulók felnőtt életre történő felkészítésében;
- a pályaorientálásban;
- az iskolán kívüli nevelésben-oktatásban, képzési tevékenységben;
- egy felnőttképzési intézmény működtetésében;
- a pedagógusoknak a rendes korú tanulóik szüleivel való kapcsolattartásában, a szülői értekezletre történő felkészülésükben.

10. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:

<i>Ismeretek</i>	<i>Kredit</i>
Kötelezően oktatott ismeretek	55
Közigazgatási, európai uniós és államháztartási ismeretek	10
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet	10
Az intézmény és környezete	5
A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága	5
Az integráció és szegregáció kérdései	5
A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében	10
Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyiségek, illetve csoportok nevelése, oktatása	10
Szakmai gyakorlat	5
Felnőttképzési feladatokhoz kapcsolódó ismeretek	45
Felnőttképzési gyakorlat	10
Szakedolgozat	10
ÖSSZESEN	120

Választható ismeretek:

A pedagógus munkakörökhöz, illetve a közoktatási/felnőttképzési intézmények egészéhez kapcsolódó speciális feladatok ellátásához szükséges ismeretek, tudás, készség és képességek; Felnőttképzési és tanulási alapismeretek, innovatív tanulás; Felnőttképzési intézményrendszer, programtervezés, szervezés; Értékelés és minősítési rendszerek a felnőttképzésben; Speciális felnőttképzési módszerek; A felsőoktatási törvény által előírt szabadon választható tantárgyak (Felnőttek innovatív tanulása és oktatása, Szervezési technikák, Szakképzés-igazgatás; Személyzetfejlesztés; minősítés; Értékelési és mérési módszerek)

11. A szakedolgozat kreditértéke: 10 kredit

II.2. Képzési program és tanterv

1. Felelős szervezeti egység neve: Dunaújvárosi Egyetem, Tanárképző Központ

2. Képzésért felelős szakmai vezető neve: Dr. Szabó Csilla egyetemi docens

3. A képzés célja:

Az egész életen át tartó tanulás szempontjai alapján a pedagógusi tevékenység ellátásához szükséges jogi, közoktatási, vezetési-szervezési elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, a legújabb módszerek átadásával az intézményekhez kapcsolódó speciális felnőttképzési és szakmai képzésre történő feladatok ellátására való felkészítés.

4. A jelentkezés

feltétele:

- a) Alapképzési szakon (korábbi képzési rendszerben főiskolai szintű képzésben) szerzett tanító oklevél, vagy főiskolai szintű tanári oklevél vagy;
- b) mesterképzési szakon (korábbi képzési rendszerben egyetemi szintű képzésben) szerzett tanári oklevél és
- c) 3 év oktatási intézményben szerzett szakmai gyakorlat.

5. Az oklevélben szereplő szakirányú képzettség megnevezése:

Szakvizsgázott pedagógus, felnőttképző

6. Képzési idő: (a képzés csak levelező tagozaton indul) 4 félév

7. A képzés főbb tanulmányi területei:

Szakmai alapozó kötelező ismeretek: (55 kredit)

- Alkotmányos, közigazgatási és államháztartási alapismeretek
- A közoktatás rendszerei
- A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet működése
- A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben
- A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai

- Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek a tanulási nehézségekkel küzdőknek
- Európai uniós ismeretek
- A nevelési-oktatási intézmény hatékonyságának mutatói
- Szegregáció és integráció az oktatási-nevelési intézményekben
- Konfliktuskezelés I.
- Szakmai gyakorlat

Felnőttképzési feladatokhoz kapcsolódó ismeretek: (40 kredit)

- Az andragógia alapjai
- A felnőttképzés jogi szabályozása – törvények és rendeletek
- A felnőttképzés intézményrendszere - iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzések
- A felnőttkori tanulás pszichológiája
- A felnőttképzések tervezése, szervezése
- Speciális felnőttképzési módszerek
- Felnőttek innovatív tanulása és oktatása
- A tanulási eredmények mérése, értékelése, validálása a felnőttképzésben

Differenciált szakmai választható ismeretek: (5 kredit)

- Felnőttképzés és emberi erőforrásfejlesztés elmélete
- Társadalmi kommunikáció
- Kommunikációs képességfejlesztés a tanári munkában

Felnőttképzési gyakorlat: 10 kredit

Szakdolgozat: 10 kredit

8. Éves tanulmányi terv:

Konzultációs időszak: szorgalmi időszak 13 hét, ezen belül kéthetente két nap (péntek délután, szombat).

Vizsgaidőszak: félévenként 4 hét.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere:

- *Évközi jegy:* a szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli beszámolóval, illetve otthoni munkával készített feladat (mérési jegyzőkönyv, tanulmány) valamint a gyakorlatokon végzett munka értékelésével.
- *Vizsgajegy:* vizsgával záródó tantárgyak esetén vizsgaidőszakban beszámolási kötelezettség.
- *Záróvizsga:* a speciális szakmai ismeretek tantárgyi tematikája alapján komplex szóbeli vizsga.

10. A minősítés feltételei:

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- a záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése,
- két bíráló által elfogadott szakdolgozat.

A záróvizsga részei:

- a szakdolgozat védeése,
- átfogó (komplex szóbeli vizsga).

Az oklevél minősítése: A két opponens véleményének figyelembevételével a szakdolgozat védeésére adott érdemjegy, valamint a szóbeli vizsgára adott érdemjegy egészre kerekített átlaga.

11. Korábban szerzett ismertek, gyakorlatok beszámítási rendje

Az Egyetem elismeri a hallgató bármelyik felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányai során kredittel elismert tanulmányi teljesítményét függetlenül attól, hogy milyen felsőoktatási intézményben, milyen képzési szinten folytatott tanulmányok során szerezte azt. Az elismerés – tantárgyi program alapján – kizárólag a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetésével történik. Az Egyetem elismeri a kreditet, ha az összevetett ismeretek legalább hetvenöt százalékban megegyeznek.

Az Egyetem a munkatapasztalat alapján szerzett ismereteket is elismeri. Az elismerés a hallgató előzetes tanulásának, a munkatapasztalatának bizonyításából (portfólió) és az esetlegesen hiányzó ismeretek, készségek felméréséből pótlásából, és a szakterületen korábban megszerzett tudás felméréséből áll.

12. Felnőttoktatási fejlesztő szakirányú továbbképzési szak tanterve:

Mellékletben csatolva

II.3. Tantárgyak leírása

Alkotmányos, közigazgatási és államháztartási alapismeretek

DUEL-TVV-152   10/5/0/V/5

Tárgyfelelős oktató: Dr. Falus Orsolya Fruzsina

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A hallgató ismerje meg az alkotmány fogalmát, jelentőségét, funkcióit, az alkotmányok történeti fejlődését és csoportosításukat, a magyarországi alkotmányozás történetét. Továbbá ismerje meg Magyarország Alaptörvényét, felépítését, az alaptörvény által biztosított emberi és állampolgári jogok és kötelezettségek rendszerét, az alaptörvényben meghatározott legfőbb alkotmányos intézményeket. Továbbá a hallgató ismerje meg a közigazgatási intézményrendszer működésére vonatkozó jogelveket, a különböző eljárástípusokat, az eljáró hatóságok, szervek felépítését, működését, az eljárás ügymenetét, a közigazgatás döntéseit és jogorvoslati rendszerét. Az államháztartási alapismeretek körében a hallgató legyen tisztában az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerkezetével, alapvető rendelkezéseivel, az államháztartás alrendszereivel, a költségvetés bevételeivel és kiadásával, az alrendszerek működtetésének főbb szabályaival, valamint a költségvetési szerv fogalmával és jogállásával.

Tartalom:

Az alkotmány fogalma, jelentősége, funkciói. Az alkotmányok történeti fejlődése és csoportosításuk. Az alkotmányos demokráciák főbb jellemzői és intézményrendszere, a pluralista demokrácia működésének alkotmányos biztosítékai. Jogállam és hatalommegosztás. Magyar alkotmányozás története. Magyarország Alaptörvénye. Nemzeti Hitvallás. Emberi és állampolgári jogok és kötelezettségek rendszere az alaptörvényben. Az állam szervei: országgyűlés, köztársasági elnök, kormány, önálló szabályozó szervek, alkotmánybíróság, bíróság, ügyészség, alapvető jogok biztosa, helyi önkormányzat, költségvetés, honvédség, rendőrség, rendkívüli állapot és szükségállapot alkotmányos szabályozása, a sarkalatos törvények. A közigazgatási eljárás alapelvei, hatálya, a hatósági eljárás nyelve. Joghatóság,

hatáskör és illetékesség, belföldi és nemzetközi jogsegély. Az ügyfél. Az elsőfokú eljárás: megindítása, felfüggesztése, megszüntetése, ügyintézési határidő. Szakhatóság, tanú, hatósági tanú, szemle, irat, szakértő, tolmács. A hatóság döntései: határozat és végzés. Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás. Hatósági ellenőrzés. Jogorvoslat és döntés-felülvizsgálat. A közigazgatási végrehajtás alapvető szabályai. Elektronikus ügyintézés. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény. Az államháztartás alrendszerei. A költségvetés bevételei és kiadásai. A költségvetési szerv jogállása.

Kötelező irodalom:

- Chronowski Nóra: Alkotmányjog és közigazgatási jog I. Dialog-Campus Kiadó
- Rózsás Eszter: Alkotmányjog és közigazgatási jog II. Dialog-Campus Kiadó
- Magyarország Alaptörvénye
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény

Ajánlott irodalom:

- Sári János – SomodyBernadette: Alapjogok (Alkotmánytan II) Osiris
- Paczolay Péter: Alkotmányelmélet és az európai integráció. Szent István Társulat
- Ádám Antal: Bölcsélet, vallás, állami egyházjog. Dialog-Campus Kiadó
- G. Fodor Gábor: Kormányzás / tudás. Századvég Kiadó

A közoktatás rendszerei

DUEL-TKK-120   10/5/0/F/5

Tárgyfelelős oktató: Magyar András Tamás

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

Alapozva az Alkotmányos és közigazgatási alapismeretek tárgyra a hallgató ismerje meg a közoktatás helyét a közigazgatásban, az egymásra ható intézményrendszert, ismerje meg a nemzeti köznevelési rendszer működését meghatározó alapelveket. Ismerje az egyes intézménytípusok feladatait, az állami intézményfenntartó központ, a szakképzési centrumok, valamint a nem állami intézményfenntartók feladat- és hatásköreit. Ismerje a pedagógiai szakszolgálat és a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények feladatait.

Tartalom:

1. Az oktatás és a tankötelezettség kialakulása, társadalmi funkciói
2. A köznevelési intézmények fenntartói, feladat- és hatáskörük
3. Az alapfokú és a középfokú nevelés-oktatás
4. A szakképzés intézményrendszere
5. A köznevelési intézmény partnerkapcsolatai

Kötelező irodalom:

- 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről

Ajánlott irodalom:

- Bognár Mária (2002): Partnerség iskolán innen és túl. Esettanulmány Ózd és térségéből. Országos Közoktatási Intézet, Budapest.
- Bruner, Jerome (2004): Az oktatás kultúrája. Gondolat, Budapest.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben

DUEL-TKK-121   5/10/0/F/5

Tárgyfelelős oktató: Dr. Szabó Csilla Marianna

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A gyakorlati tevékenységük tapasztalataira építve a képzés során a pedagógusok felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására. Ismereteket szereznek az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának új követelményeiről, azok alkalmazási lehetőségeiről az oktatásban és nevelésben. Ismereteket szereznek az intézmények eredményes irányítására, működésére vonatkozóan. Képes lesz képzettségének megfelelő tevékenysége során mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására környezetében, valamint (elsősorban intézményében) lelki egészségvédő és személyiségerősítő beavatkozások kezdeményezésére és kivitelezésére. Tudásával közreműködhet a társadalmi szintű primer prevencióban, és önismeretének és pedagógusszemélyiség tudatának fejlesztése révén hatékonyan részt vehet az intézményi oktatási, nevelési folyamatok alakításában, fejlesztésében.

Tartalom:

Pedagógus az iskolai szervezetben: a pedagógus munkatevékenységei; pedagógiai folyamat tervezése, a pedagógiai folyamatok szervezése. Pedagógusszerepek. A pedagógus feladatai a változó közoktatási rendszerbe. A pedagógus feladatkörei az intézményben és ezek megjelenése a gyakorlatban. (osztályfőnöki szerep, nevelési feladatok, konfliktuskezelés) Az oktatási folyamat tervezése. Szakmai önismeret a pedagógiai gyakorlatban, A pedagógus önismereti, önértékelési módszerei. A pedagógusok mentálhigiénéje. A pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák.

Kötelező irodalom:

– Nikitscher Péter: A pedagógusok szerepe és lehetőségei az iskolai szocializáció folyamatában. 2015. <http://ofi.hu/publikacio/pedagogusok-szerepe-es-lehetosegei-az-iskolai-szocializacio-folyamataban>

- Buda Béla (2003): A lélek egészsége. A mentálhigiéné alapkérdései. Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Jelentés a magyar közoktatásról 2010 (2011): Szerk.: Balázs Éva, Kocsis Mihály, Vágó Irén. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2011

Ajánlott irodalom:

- Restyánszki Lászlóné: A pedagógus szerepe a közoktatás-fejlesztés folyamatában Új Pedagógiai Szemle, 2005
- N. Tóth Ágnes: A pedagógia adósságai. Savaria University Press, 2015.
- Restyánszki Lászlóné: A pedagógus szerepe a közoktatás-fejlesztés folyamatában. Új Pedagógiai Szemle. 2005. 11. sz. <http://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/a-pedagogus-szerepe-a-kozoktat-as-fejleszt-es-folyamataban>

A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai

DUEL-TVV-153 10/5/0/V/5

Tárgyfelelős oktató: Dr. Varga Anita

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A hallgató:

- ismerje a vezető/szervező munka alapfogalmait, ezek szintenkénti megközelítését
- ismerje a vezető/szervező munka típusait, ezek azonosságait és
- különbségeit, a gyakorlatban szokásos sorrendjüket, szerves és integráns egységüket, gyakorlati művelési módjukat
- ismerje a vezető/szervező folyamatok folyamatrendszerét, néhány főbb folyamat típusát, a vállalkozások folyamatmodelljét, továbbá a folyamatoknak, mint a struktúra alkotórészeinek leképezését hét szintű rendszerben
- ismerje a szervezetek fogalomrendszerét, több lépcsős definícióját, ennek gyakorlati hasznait és a szervezeti felépítés főbb típusait
- ismerje a szervezésmódszertant, a rendszerek dualitásait és paradoxonait
- ismerje a problémamegoldás folyamatát,
- a döntés racionális módszereit
- a megfelelő érdekérvényesítés módjait írásban és szóban,
- gyakorlatot szerezzen a csoportmunkában, az értekezletek szervezésében, levezetésében, tervezésében, a változások menedzselésében.

Tartalom:

- A vezetés valamint a szervezés fogalomkörének sokoldalú megközelítése
- A vezetés /szervezés általános és speciális fogalomköre
- A szervezés/szervezetfejlesztés tudományának fogalma, kialakulása, felosztása, struktúrája, kapcsolódásai más tudományterületekhez
- A vezetés/szervezéstudomány irányzatairól általában, a klasszikus irányzat fő képviselői
- Vezetélméleti iskola és a Formalista szervezélmélet

- HR és a Japán szervezés, vezetéselméletek
- Modern irányzatok és az újabb elméletek
- A szervezetek
- A szervezetek fogalmi megközelítése
- A szervezeti felépítés, szervezeti irányzatok
- Lineáris szervezetek, szolgálati út, problémafelhő
- Törzskari szervezetek kialakulása, jellemzői, Funkcionális szervezetek
- Dinamikus szervezeti formák, divizionális szervezetek és ezek továbbfejlesztése
- Szervezőmódszertan
- Fogalmak, szervezési munka modelljei,
- A szervezési munka menete
- A helyzetvizsgálat, helyzetkép, munkaanalízis, vezetési stílusok modellek
- Elemzés folyamata, különös tekintettel a személyi feltételek, munkamódszer, munkahely munkaeszköz elemzésére
- Tervkészítés folyamata a 4 alapelv bemutatásán keresztül
- Bevezetés, Visszatekintő elemzés
- Az üzleti folyamatok újraszervezése (BPR)

Kötelező irodalom:

- Antal Zsuzsanna, Dobák Miklós: Vezetés és szervezés - Szervezetek kialakítása és működtetése, Akadémiai Kiadó, Budapest,2016

Ajánlott irodalom:

- Juhász Gábor: Szervezési és vezetési alapismeretek (digitális tananyag), PTE-BTK, Pécs 2012

Konfliktuskezelés

DUEL-TKM-126   10/10/0/F/5

Tárgyfelelős oktató: Dr. Balázs László

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A tárgy által fejlesztendő általános és szakmai oktatói kompetenciák: a konfliktológiai alapfogalmak, főbb elméletek és módszerek megismerése és elsajátítása. A konfliktológiai szakirodalomban való eligazodás, főbb konfliktológiai irányzatok ismerete. Az oktatói munka hatékony végzéséhez szükséges alapvető ismeretek és készségek elsajátítása. Alapvető pálya-, gyermek és önismereti, és konfliktuskezelési módszerek megismerése, elsajátítása.

Tartalom:

A felsőoktatás mesterképzési szintjének megfelelő konfliktológiai összefoglaló: alapfogalmak, főbb elméletek, módszerek, kutatási és alkalmazási területek.

Kötelező irodalom:

- Dávid I., Fülöp M., Pataky N., Rudas J. 2014. Stressz, megküzdés, versengés, konfliktusok. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
- Szekszárdi Júlia (Ed.) 1996. Konfliktuskezelési szöveggyűjtemény. Bp
- Szőke-Milinte Enikő. 2004. Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája. Új Pedagógiai Szemle, január.

Ajánlott irodalom:

- Szegál Borisz. 2011. Konfliktuskezelés. Tananyag. DF Könyvtára
- Szegál Borisz. 2011. Konfliktuskezelés. Módszertan. DF Könyvtára
- Szegál Borisz. 2009. Személyiséglélektan és Szociálpszichológia (Pszichológia II). DF Kiadó. Főiskolai jegyzetbolt.
- Bagdy E., Bishop B., Böjte Cs. 2011. Hidak egymáshoz. Empátia, kommunikáció, konfliktus-kezelés. Kulcslyuk Kiadó. Nyitott Akadémia sorozat

Szakmai gyakorlat I.

DUEL-TKK-122   0/0/20/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Csikósné Maczó Edit

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók a felnőttoktatási-, képzési-, nevelési intézményi látogatások keretében megismerjék az ott folyó munkát, tapasztalatot szerezzenek a felnőttoktatási-, képzési feladatokról, andragógusi szerepkörökről, tevékenységekről, nehézségekről. További cél, hogy a tárgy adjon az elméleti képzéssel szoros kapcsolatban lévő széleskörű és áttekintő intézményi ismereteket, a gyakorlati tapasztalatok révén segítse az alapvető érdeklődés kialakítását, elmélyítését, a szakmai tevékenységekhez szükséges kompetenciák kifejtését és gyakorlását.

Tartalom:

A gyakorlatokat a hallgatók Dunaújvárosban, az Ecotech Nonprofit Zrt.-nél és a Szakképzési Centrum intézményeiben végzik szakmai irányítással. A szakmai gyakorlat első részénél fontos, hogy olyan intézményekben hospitáljanak hallgatónk, amelyek tevékenységébe a gyakorlatvezető oktató is bepillantást nyerhet, az ott folyó szakmai munkát ismeri és hatékonyan tudja hallgatóit bevonni a megfigyelésekbe, a folyamatok értelmezésébe. A tapasztalatról dokumentációt kell készíteniük, melyek a csoport előtt kerülnek prezentálásra és megvitatásra a félév végén.

Kötelező irodalom

- Faulstich – Rohman (1999): A felnőttoktatás mint szakma. In: H. Bodnár Mária (szerk.): Felnőttoktatás, továbbképzés és élethosszig tartó tanulás 1996-2003. Német Népfőiskolai Szövetség sorozata, Bp.
- Farkas Éva (2013): A szak- és felnőttképzés gyakorlata. SZTE JGYPK, Szeged.
<http://mek.oszk.hu/13300/13360/13360.pdf>

- Koltai Dénes - Lada László (2006, szerk.): Az Andragógia korszerű eszközeiről és módszereiről. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest.

Ajánlott irodalom

- Cserné Adermann Gizella (2001): Konfliktusok a felnőttoktatásban. In: *Tudásmenedzsment*. 2.évf.1.sz. 28-40.
http://epa.oszk.hu/02700/02750/00003/pdf/EPA02750_tudasmenedzsment_2001_01_028-040.pdf
- Kispálné Horváth Mária: A felnőttképzés módszertana.
http://www.academia.edu/23694583/A_feln%C5%91ttk%C3%A9pz%C3%A9s_m%C3%B3dszertana
- Taródi Cseszka Éva (2018): Versenyképesség, emberi tőkeberuházás, élethosszig tartó tanulás : a felnőttoktatás és a felnőttképzés szerepe a sikeres munkaerőpiaci kompetenciák kialakításában. In: *Közelítések*. 5.évf. 3-4.sz. 21-33.
<https://uni-milton.hu/wp-content/uploads/2018/10/K%C3%96ZEL%C3%8DT%C3%89SEK-2017.3-4..pdf>
- Zachár László (2008, szerk.): A felnőttképzés módszertani kérdései. In: *Tanár-továbbképzési Füzetek*, Budapest.
http://site.nive.hu/hefop351/ttk/download.php?filename=4_kotet_b5.pdf
- Zachár László (2007, szerk.): Korszerű felnőttképzési módszerek kidolgozása és alkalmazása. In: *Tanár-továbbképzési konferenciák*, Bp.-Siófok-Hajdúszoboszló.
http://site.nive.hu/hefop351/ttk/download.php?filename=4_kotet_b5.pdf

A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet működése

DUEL-TKK-252

10/5/0/V/5

Tárgyfelelős oktató: Magyar András Tamás

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók részletesen ismerjék meg a nevelési-oktatási intézmények mint szervezetek működési alapelveit, formáit és a működést mozgató törvényeket

Tartalom:

1. A formális szervezet: struktúra és forma. A közoktatási intézmények szervezeti formája, a felelősség, hatáskör, döntési jogkör megosztása (lineáris, funkcionális, törzskari, divizionális, mátrix szervezet).
2. A szervezeti kultúra és az azt befolyásoló tényezők
3. A köznevelés intézményrendszere. A nevelési-oktatási intézmények szervezeti sajátosságai
4. A nevelési-oktatási intézmények működésére ható környezeti tényezők: mikro, makro, jogi, szakmai, gazdasági, kulturális, stb.
3. Az intézmények legfontosabb belső szakmai formális szabályzói: Pedagógiai/Nevelési program, Szervezeti és Működési Szabályzat, Házirend.
5. Az intézmény munkáját segítő pedagógiai szakszolgáltató és szakmai szolgáltatást végző intézmények.
6. Szervezetfejlesztés, innováció, minőségfejlesztés. A szervezeti változások menedzselése

Kötelező irodalom:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Dobák Miklós (2000): Szervezeti formák és vezetés KJK KERSZÖV
- Tornyosi Nagy Éva (2004): Rendszer, szervezet, szervezetfejlesztés. BME, Budapest

Ajánlott irodalom:

- Barlai Róbertné (2001): A szervezeti kultúra diagnosztizálása és fejlesztése. Munkafüzet. Szegedi Minőségbiztosítási Konferencia 2001. 11.05-07.
- Cseh Györgyi (2003): A szervezeti kultúra fejlesztése. In: Baráth (szerk.): Értelmezési és – bevezetési útmutató a Comenius 2000 II. intézményi modellhez. PTMIK Comenius – Programigazgatóság, kézirat.
- Drahos Péter (2001): Szervezeti kultúra, szervezetfejlesztés. Szegedi Minőségbiztosítási Konferencia, 2001. november 5-7. Műhelyfoglalkozás segédanyaga.

Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek a tanulási nehézségekkel küzdőknek

DUEL-TKK-223 5/10/0/F/5

Tárgyfelelős oktató: Csikósné Maczó Edit

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A hallgató legyen képes a tanulási folyamat szervezésére és irányítására: változatos tanítási-tanulási formák kialakítására, a tudásforrások célszerű kiválasztására, hatékony tanulási környezet kialakítására. Ismerje a pedagógiai értékelés változatos eszközeit, tudja ezeket alkalmazni a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelésénél. Ismerje meg, milyen felnőttkori tanulási problémák léteznek, melyek ezek okai, a pedagógiai munka tervezésénél-szervezésénél hogyan alkalmazzon differenciált módszereket. Legyen képes önmaga értékelésére, pedagógiai kultúrájának fejlesztésére.

Tartalom:

– Tanulás és tanításelméletek. – A konstruktivizmus pedagógiája. – A pedagógus szerepe a konstruktív tanulási folyamatokban. – Tanulási-tanítási folyamatok differenciált tervezése. – Kooperatív módszerek az oktatásban. – A pedagógiai értékelés alapkérdései. – Értékelési és önértékelési módszerek. - AZ IKT-eszközök alkalmazása a tanulási-tanítás folyamatokban és az értékelésben. – Tanulási problémák fajtái és jellemzői. – Az integrált nevelés megjelenési formái, hazai és nemzetközi gyakorlata. – Az adaptív oktatás jelentősége és tervezése a felnőttképzésben. – Tanulási- és részképesség-zavarok felnőttkori megjelenése és kezelése. - A hátrányos helyzet fogalma, megjelenési formái. – Felzárkóztatás és tehetséggondozás.

Kötelező irodalom:

– Cserné Adermann Gizella: Az önirányított tanulás.
<http://feek.pte.hu/feek/feek/index.php?ulink=561>

- Golnhofer Erzsébet (1997): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Harmatiné Olajos Tímea (2014): Tehetség, alulteljesítés és tanulási zavar. Didakt Kiadó, Debrecen.
<http://www.mateh.hu/tehetsegkonyvtar/Alulteljesites.pdf>
- Nahalka István: Konstruktivista pedagógia – egy új paradigma a látóhatáron I. II. III. Iskolakultúra, 1997/2, 3,4. szám
- M. Nádasi Mária (2003): Projektoktatás. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Réthy Endréné (2004): Motiváció, tanulás, tanítás. Miért tanulunk jól, vagy rosszul? Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

- Brassói S. – Hunya M. – Vass V. (2005): A fejlesztő értékelés: az iskolai tanulás minőségének javítása. In: Új Pedagógiai Szemle. 2005/7-8.
<http://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/a-fejlesztzo-ertekeles-az-iskolai-tanulas-minosegenek-javitasa>
- Cserné Adermann Gizella (2003): Önbeteljesítő tanári elvárások, iskolai kudarcok. In: Tudásmenedzsment. 4.évf. 1.sz.
http://epa.oszk.hu/02700/02750/00007/pdf/EPA02750_tudasmenedzsment_2003_01_053-062.pdf
- Gyarmathy Éva (2013): Diszlexia, a tanulás/tanítás és a tudományok a digitális kultúrában egy tranziens korszak dilemmái. In: Magyar Tudomány. 2013/9.
- Harmatiné Olajos Tímea (2014): Kit zavar a tanulási zavar? Pedellus Kiadó, Debrecen.
http://epa.oszk.hu/00600/00691/00120/pdf/EPA00691_mtud_2013_09_1086-1093.pdf
- Kadocsa László (2006): Az atipikus oktatási módszerek. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest.
<http://mek.oszk.hu/06600/06655/06655.pdf>
- Kovátsné Németh Mária (2006): Fenntartható oktatás és projektpedagógia. In: Új Pedagógiai 2006/10. sz.
<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00107/2006-10-mu-Kovatsne-Fenntarthato.html>
- Lükő István (2015): A tanítás-tanulás rendszerszemléletű modellje. In: *Képzés és Gyakorlat*. 13. évf. 1-2. sz. 317-335.

http://epa.oszk.hu/02600/02641/00009/pdf/EPA02641_kepzes_es_gyakorlat_2015_1-2_317-335.pdf

- Magyar Andrea (2014): Adaptív tesztek készítésének folyamata. In: *Iskolakultúra*. 24.évf. 4.sz. 26-35.

http://epa.oszk.hu/00600/00691/00120/pdf/EPA00691_mtud_2013_09_1086-1093.pdf

– Nahalka István (2006): A tanulás pedagógiai értelmezése. In: *A gyakorlati pedagógiai néhány alapképzése 3. kötet*. ELTE PPK, Budapest.

<http://mek.niif.hu/05400/05446/05446.pdf>

– Vámos Ágnes (2001): Értékelés az iskolában. In: Golnhofer Erzsébet és Nahalka István (szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 261-281.

<http://real.mtak.hu/17133/1/selection%20%2813%29.pdf>

Európai uniós ismeretek

DUEL-TKT-251 10/5/0/V/5

Tárgyfelelős oktató: Dr. Veres Lajos

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A hallgató ismerje meg az Európai Unió kialakulásának társadalomtörténeti, politikatörténeti előzményeit, az Európai Unió jogrendszerének felépítését, az EU jog alapfogalmait. A kurzus bemutatja az Európai Unió együttműködési fokozatait az alapszerződésekben megfogalmazott célkitűzések tükrében. Továbbá a hallgató ismerje meg az EU intézményi felépítését, az egyes intézmények jogköreit, hatásköreit, működésük, együttműködésük alapvető szabályait, a tagállamok és uniós polgárok Európai Unióhoz fűződő viszonyát jogosultságaik és kötelezettségeik tükrében.

Tartalom:

Az „Európa gondolat” története, az Európai Unió kialakulásának közvetlen politikai előzményei. Az Európai Unió elsődleges jogforrásai: alapszerződések. Az Európai Unió jogrendszere, az EU jog alapfogalmi, alkalmazásának alapelvei. A tagállami és EU szuverenitás viszonya, EU jogalkotási hatásköre. Az EU intézményi felépítése: EU Parlament, Bizottság, Tanács, Bíróság, Bank. Az EU másodlagos jogforrásai: határozat, döntés, irányelv. Az EU jog érvényesülése a tagállamokban. Az EU jog megsértéséhez kötődő eljárások. Az EU polgár státusa. Választás és delegálás az EU döntéshozó és tanácsadó testületeibe. Az Európai Unió alapelvei, a négy szabadság, az EU politikák, az Európai Unió a globális gazdasági és politikai térben.

Kötelező irodalom:

- Kecskés László/2009/:EU jog és jogharmonizáció,HVG-ORAC Kiadó,Budapest
- Kengyel Ákos/2010/:Az EU világ gazdasági pozíciója és külkapcsolatai.Akadémiai Kiadó,Bp.

Ajánlott irodalom:

- Blutman László/2004/:EU- jog működésben.BÁBA Kiadó,Szeged
- Győry Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió.Osiris Kiadó
- Szalayné Sándor Erzsébet - Mohay Ágoston - Karoliny Eszter – Komanovics Adrienne - Pánovics Attila: Az Európai Unió joga. Dialog-Campus

A nevelési-oktatási intézmény hatékonyságának mutatói

DUEL-TVV-221 10/5/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Sófalvi István Tamás

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák: A hallgató ismerje meg az oktatási-nevelési intézmények értékelésének történeti előzményeit, fejlődési folyamatát, különböző irányzatait. A kurzus bemutatja a minőség, hatékonyság és eredményesség értelmezését a nevelési-oktatási intézmények jellemzőiként. Továbbá a hallgató ismerje meg és gyakorlatban is képes legyen alkalmazni a különböző intézményi külső- és önértékelési módszereket.

Tartalom: A hatékonyság- eredményesség-méltányosság értelmezése, mint a jó minőség kritérium rendszere. Külső értékelés fajták: Spontán értékelés, „Győzelmi” rangsor, Audit és Felügyeleti értékelés. Önértékelés. Az intézményi önértékelés skóciai modellje. Az iskolai szervezet elemzése: klíma dimenziók és vezetési dimenziók. A hatékony iskola jellemzői.

Az intézmény értékelés jogszabályi háttere.

Nemzetközi iskolaértékelési programok (INIS 1, INIS 2)

Kötelező irodalom:

- A nevelési-oktatási intézmények hatékonysága, az integráció kérdései, Debreceni Egyetem Tanárképzési Központ, Debrecen, 2015, Szaktárnet-könyvek 3.
- Schmidt Anna: Intézményértékelés és a tanulói-, tanári munka értékelése, tanulmány.
- Vass Vilmos: Az iskolai minőség mutatói, Új pedagógiai Szemle, 2003/1

Ajánlott irodalom:

- Minőség és eredményesség a közoktatásban, Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, 2015
- Kertesi Gábor: A közoktatási intézmények teljesítményének mérése-értékelése, az iskolák elszámoltathatósága, Zöld könyv, A magyar közoktatás megújításáért Ecostat 2008.

Szegregáció és integráció az oktatási-nevelési intézményekben

DUEL-TKK-224 10/5/0/F/5

Tárgyfelelős oktató: Dr. Bacsa-Bán Anetta

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók egységes képet kapjanak egyrészt a sajátos nevelési igényű tanulók, másrészt a kulturális és szociális okok miatt hátrányt szenvedő tanulók integrálásának lehetőségeiről, módszereiről. Valamint részletesen megismerjék a hazai közoktatás szegregációs és integrációs jelenségvilágát.

Tartalom:

A kurzus során az alábbi témák kerülnek bemutatásra és a hallgatókkal közösen feldolgozásra: Az integráció története és fogalmi kereteinek meghatározása. Sajátos nevelési igényű tanulók. Kulturális sokszínűség és nevelés. Multikulturális társadalom, multikulturális nevelés. Nemzetiségek, etnikai kisebbségek, migrációs kérdések Magyarországon. Demográfiai különbségek: - nemek - fiúk és lányok nevelése. Demográfiai különbségek: - különböző életkori csoportok együttnevelése. Társadalmi különbségek, földrajzi különbségek. Nyelv, kultúra, iskola: korlátozott kód - kidolgozott kód. A vallási sokszínűség. Szemléletváltás: előítéllettől toleranciáig. Kulturálisan érzékeny iskola. Az integráció-szegregáció dilemmája a hazai oktatásban. Törvényi szabályozás, finanszírozás. Közoktatási integrációs-szegregációs körkép, közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzések. A szegregált oktatás gyakorlata, a szegregáció típusai.

Kötelező irodalom:

- Bárdonicsekné Kolos Klára: Integráció, szegregáció, egyéni fejlesztésen alapuló oktatás Új Pedagógiai Szemle, 2011/6. <http://ofi.hu/tudastar/uj-pedagogiai-szemle-110615/bardonicsekne-kolos>
- Csányi Yvonne - Perlusz Andrea: Integrált nevelés - inkluzív iskola. In: Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, Budapest, 2001. 312-332.

- Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Szerk.: Csányi Yvonne–Fótiné Hoffmann Éva, Kereszti Zsuzsa, Nagyné Kovács I., Willumsen J. Európai Bizottság–GYISM–OM, Bp., 2004.
- Laki Tamásné: Az együttnevelés műhelye. A RAMPA integrációs programsorozatának tapasztalatai Új Pedagógiai Szemle 2010/1-2.
http://folyoiratok.ofi.hu/sites/default/files/article_attachments/upsz_2010_1-2_04.pdf
- Nahalka István (é. n.): Az integrált nevelés pedagógiai alapjai.
<http://www.okm.gov.hu/eszmece/re/Nahalka.html>
- Simon Mária: A bevándorló gyerekek iskolai integrációja Európában: Történeti és jogi háttér. <http://www.ofi.hu/tudastar/bevandorlo-gyerekek>
- Soósné Velencei Ildikó: Szegregáció, integráció vagy inkább szocializáció? A cigány gyerekek oktatási lehetőségeinek jelen idejű, illetve történelmi áttekintése Magyarországon 1. rész. Új Katedra, 2010/1. sz. 18–23.
- Soósné Velencei Ildikó: Szegregáció, integráció vagy inkább szocializáció? A cigány gyerekek oktatási lehetőségeinek jelen idejű, illetve történelmi áttekintése Magyarországon 2. rész. Új Katedra, 2010/2. sz. 12–17.
- Szira Judit (2005): Gondolatok az integráció nemzetközi gyakorlatáról.
<http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=3I-Szira>

Ajánlott irodalom:

- Bánfalvy Csaba (szerk.): Az integrációs cunami. Tanulmányok a fogyatékos emberek iskolai és társadalmi integrációjáról. ELTE Eötvös Kiadó, 2008.
- Balázs Éva – Kocsis Mihály – Vágó Irén (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2010, OFI, Budapest, 2011. (10. fejezet: Oktatási egyenlőtlenségek és sajátos igények)
<http://mek.oszk.hu/12800/12893/12893.pdf>
- Baron, Simon – Bolton, Cohen-Patrik: Autizmus. Osiris, Budapest, 2000.
- Csányi Yvonne szerk.: Együttnevelés – Speciális igényű tanulók az iskolában. Az integrált fejlesztés lehetőségei. ALTERN füzetek 5. Iskolafejlesztési Alapítvány és OKI Iskolafejlesztési Központ, Budapest, 1993.
- Csongor Anna (1991): Szegregáció az általános iskolában. Oktatókutató Intézet, Budapest.
- Havas Gábor – Kemény István – Liskó Ilona: Cigány gyerekek az általános iskolában. Oktatókutató Intézet – Új Mandátum, Budapest, 2002
- Hoffmann Judit szerk.: Gyógypedagógiai szöveggyűjtemény. Comenius Bt., Pécs, 2006.

- Illyés Sándor szerk.: Gyógypedagógiai alapismeretek. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest, 2000.
- Kálmán Zsófia - Könczei György: A Taigetosztól az esélyegyenlőségig. Osiris, Budapest, 2002.
- Kende Anna : Együtt vagy külön? Iskolakultúra 2004/1. 3-13.
- Kőpatakiné Mészáros Mária szerk.: Befogadó iskolák, elfogadó közösségek. OKI Kiadó, Budapest, 2003.
- Mayer József és Kőpatakiné Mészáros Mária: A szavak és a tettek. Sajátos nevelési igényű tanulók a közoktatásban a 21. század első évtizedében Magyarországon. OFI, Budapest, 2011.
- Meixner Ildikó – Weiss, M.: Tanulási zavarok – Dyslexia. UCB Kiskönyvtár, Budapest, 1996.
- Pető Ildikó: Inklúzió a nevelésben. Iskolakultúra, 2003/10. 3-11
- Papp Gabriella: Együttnevelés. Fejlesztő Pedagógia, 2001, 4-5, 27-33.
- Réthy Endréné: A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában. Magyar Pedagógia, 102. évf., 2002/3, 281-300.
- Varga Aranka: Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer In. Forray R. Katalin (szerk.): Ismeretek a Romológia alapképzési szakhoz, Pécs PTE BTK, 2006.
- Zsebe Andrea - Bíró Katalin: Együtt nevelni, de hogyan? Fejlesztő Pedagógia, 2002, 2-3, 12.-14.

Felnőttképzési gyakorlat I.

DUEL-TKK-225 0/25/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Magyar András Tamás

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben, melynek során fejlődnek a hallgató kompetenciái a problémaérzékenység; a problémamegoldó képesség; a kommunikációs készség; a konfliktusmegoldó képesség; az együttműködő képesség; elemzési és értékelési képesség és a rendszerszemlélet tekintetében.

Tartalom:

A gyakorlatokat a hallgatók Dunaújvárosban az Ecotech Nonprofit Zrt.-nél és a Szakképzési Centrum tagintézményeiben végzik szakmai irányítással. Részt vesznek a felnőttek szakképzésében, felnőtt tanulók oktatásában, nevelésében, képzésében; tanulóik élethosszig tartó tanulásának elősegítésében. A gyakorlat során a hallgató osztályfőnöki órákat is tart, melyek a tanulók felnőtt életre történő felkészítésével kapcsolatos témákat dolgoznak fel. Részt vesz egy szülői értekezleten. Részt vesz iskolán kívüli nevelésben-oktatásban. Betekintést nyer az intézmény napi működésébe. A hallgató tekintse át a gyakorlati képzést biztosító intézmény Pedagógiai programját, Szakmai programját, Szervezeti és Működési Szabályzatát, Házirendjét, Munkatervét. Vegyen részt értekezleteken.

Kötelező irodalom:

- Falus Iván: Pedagógus mesterség – pedagógus tudás. In: Iskolakultúra, 2. szám, 2001
- Zagyváné Szűcs Ida: Az önértékelés szerepe gyakorló pedagógusok szakmai önismeretének alakulásában In: Képzés és Gyakorlat. 2017. 15. évfolyam 1–2. szám. 175-194. p.

Ajánlott irodalom:

- Kimmel Magdolna (2006): A tanári reflexió korlátai. In: Pedagógusképzés, 3-4. szám, 2006

Felnőttképzési gyakorlat II.

DUEI-TKK-123 0/25/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Magyar András Tamás

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A hallgató ismerje meg a felnőttoktatás és/vagy felnőttképzés szervezési feladatait, úgy mint a képzések meghirdetése, a belépés feltételeinek meghatározása, a képzés tárgyi és humánerőforrás feltételeinek biztosítása, beiratkozás, a képzés megnyitása, bevezetése, adminisztrációja. A tanulók haladásának értékelése. A vizsgáztatás tartalmi és módszertani kérdései. Vegyen részt szaktanárként is a képzési folyamatban.

Tartalom:

1. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (nive.nu)
2. Az OKJ
3. Szakképzési kerettantervek - központi programok
4. Szakmai és vizsgakövetelmények
5. Írásbeli és szóbeli tételek készítésének szabályai
6. A törzslapnyilvántartási rendszer

Kötelező irodalom:

- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 315/2013. kormányrendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól

Ajánlott irodalom:

- Benedek András – Csoma Gyula – Harangi László (főszerk.): Felnőttoktatási és képzési lexikon. Budapest, Szaktudás Kiadó Ház, 2002

Az andragógia alapjai

DUEL-TKK-124   10/5/0/V/5

Tantárgyfelelős oktató: Magyar András Tamás

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A hallgatók ismerjék meg a legfontosabb andragógiai fogalmakat és a felnőttoktatás főbb elméleti kérdéseit. Legyenek képesek a felnőttek tanulásának speciális sajátosságait megérteni, felismerni, a tanulási folyamatokat támogatni.

Kialakítandó kompetenciák: értékrendszerek értése, elemzése, a felnőtt ember megújulási, fejlődési törekvését optimalizálni, megvalósulásukat segítése, a speciális célcsoportok számára sajátos tanulási programok kidolgozása.

Tartalom:

Az andragógia fogalma, tárgya és módszerei. Andragógia és pedagógia. Az andragógia tudományközi kapcsolatai. A felnőtttség értelmezése, felnőttkori életszakaszok. A felnőtt, mint tanuló pszichológiai jellemzői. Kulcskompetenciák, jártasságok, készségek és a kreativitás fejlesztésének lehetőségei a felnőttoktatásban. A felnőttképzés speciális célcsoportjai: a hátrányos helyzetűek, a nők, a munkanélküliek, az időskorúak, a fogyatékkal élők, a romák, stb. A felnőttképzés szinterei: a formális, a nem-formális és az informális tanulás jellemzői. Iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzések, munkaerőpiaci képzések és továbbképzések. Oktatási és felnőttoktatási intézmények. Távoktatási és tömegkommunikációs intézmények. Átképző és szakoktatási intézmények. Felnőttképzést is ellátó intézmények. A felnőttek tanulási motivációi. Az előzetes tudás és az előzetes tapasztalati tudás szerepe és elismerése a felnőttképzés folyamatában.

Az andragógus kompetenciái, andragógus szerepek. Konfliktusok a felnőttek tanulásában.

Kötelező irodalom:

- Bajusz Klára – Németh Balázs: Felnőttoktatási felfogások a 20. században. Andragógia Szöveggyűjtemény I. Pécs, Publikon Kiadó, 2011

- Csoma Gyula: A felnőttkori tanulás idődimenziói.

<http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=gyula2003-07-Csoma-felnottkori>

- Németh Balázs: A lifelong learning koncepció történeti gyökerei. Tudásmenedzsment, 2001. II. évf./ 1. szám, 39–44.
- Feketéné Szakos Éva: A felnőttek tanulása és tanítása új felfogásban. Akadémia Kiadó, Bp. 2002.

Ajánlott irodalom:

- Cserné Adermann Gizella: Felnőtteket tanítani ? a laikus tanításfelfogás csapdái. In.
- Feketéné Szakos Éva (szerk.): Fókuszban a felnőttek tanulása. Szent István Egyetem, Gödöllő, 2006. 53-59.o.
- Kálmán Anikó: Andragógiai módszertan: a felnőttoktatók kompetenciái: LifelongLearning füzetek, OKKER, Budapest., 2005
- Kraiciné Szokoly Mária: Pedagógus és andragógus szerepek az ezredfordulón. ELTE Eötvös Kiadó, Bp. 2006.

A felnőttképzés jogi szabályozása – törvények és rendeletek

DUEL-TVV-154 10/5/0/V/5

Tantárgyfelelős oktató: Dr. Falus Orsolya Fruzsina

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák: A hallgatók ismerjék meg a felnőttképzésre vonatkozó hatályos magyar és Európai Unió jogforrásokat. Legyenek képesek megkeresni és értelmezni az irányadó jogszabályokat, valamint szakszerűen használni a jogi szakkifejezéseket. Lássák át a hazai és az európai jogi normák rendszerét. Legyenek tisztában a felnőttképzési szerződés tartalmi és formai követelményeivel. Ismerjék az élethosszig tartó tanulást támogató Európai Unió irányelveket.

Tartalom: Az Alaptörvény oktatásra vonatkozó rendelkezései; a felnőttképzés fogalma, szerepe a társadalmi mobilitásban; a felnőttképzés típusai és jogi szabályozása; a felnőttképzés intézményrendszere és tartalmi követelményei; a szakmai programkövetelmények; a felnőttképzési információs rendszer; a pályakövetés; a felnőttképzési szerződés létrejötte, érvényességi kellékei, megszűnése, a szerződésszegés jogkövetkezményei; a vizsgarendszer; az EU főbb oktatáspolitikai törekvései; a EURYDICE Hálózat.

Kötelező irodalom:

- Magyarország Alaptörvénye
- 2013. évi LXXVII. tv. a felnőttképzésről
- 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól
- 393/2013. (XI.12.) Korm. rendelet a felnőttképzési tevékenység folytatásához szükséges engedélyezési eljárásra és követelményrendszerre, a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásának vezetésére, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról

Ajánlott irodalom:

- Henczi Lajos (2014): Felnőttképzési és intézményi menedzsment. Budapest, Nemzedékek Tudása Könyvkiadó
- Torgyik Judit (2013): A tanulás színterei felnőtt- és időskorban. Eötvös József Könyv- és Lapkiadó
- Zachár László: A felnőttképzés rendszere és főbb mutatói. In: A felnőttoktatás, és -képzés az iskolarendszerben és azon kívül.
<http://www.ofi.hu/tudastar/felnottoktatas/felnottoktatas-kepzes>

A felnőttképzés intézményrendszere, iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzések

DUEL-TKK-125   10/5/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Magyar András Tamás

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

Cél, hogy a hallgatók megismerjék a felnőttképzés széles spektrumú intézményrendszerét. Értsék a különbséget az iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívül szervezett felnőttképzési lehetőségek között.

Tartalom:

1. Az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés, képzési körök, képzési program, modulzáró vizsga
2. Az iskolarendszerű felnőttoktatás
3. Szakképzés nem tanköteles korban (OKJ 54, OKJ 34), a komplex szakmai vizsga
4. A szakképzési centrumok és a tagintézmények
5. A szakmaszerkezeti döntések
6. Általános iskolai végzettség nem tanköteles korban, érettségi bizonyítvány második esély programban

Kötelező irodalom:

- 2013. évi LXXVII. évi felnőttképzési törvény
- 315/2013. kormányrendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól

Ajánlott irodalom:

- 393/2013. (XI.12.) Korm. rendelet a felnőttképzési tevékenység folytatásához szükséges engedélyezési eljárásra és követelményrendszerre, a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásának vezetésére, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról

A felnőttkori tanulás pszichológiája

DUEL-TKK-154 10/5/0/V/5

Tantárgyfelelős oktató: Dr. Juhász Levente Zsolt

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A tárgy által fejlesztendő általános és szakmai tanári kompetenciák: A pszichológiai alapfogalmak, főbb elméletek és módszerek megismerése és elsajátítása. A pszichológiai szakirodalomban való eligazodás, annak kreatív felhasználása. A tanári/felnőttoktatói munka hatékony végzéséhez szükséges alapvető általános és fejlődéslélektani ismeretek és készségek elsajátítása. Az andragógiai/pedagógiai munkában a képzőszemélyzet által is felhasználható pszichometriai eszközök megismerése. Az alapvető kommunikációs készségek, az önismeret, illetve a személyközi empátia fejlesztése. Az andragógia hivatás pszichológiai összetevőinek megismerése, konfliktuskezelő módszerek elsajátítása. Kapcsolat felvétel az oktatói-nevelői folyamatban részt vevő társszakmák képviselőivel.

Tartalom:

A tanulás alapformái. Nem asszociatív tanulás. Klasszikus és operáns kondicionálás. Komplex tanulási formák.

Az emlékezet elméletei: rövid távú és hosszútávú emlékezet, munkamemória. Implicit és explicit emlékezet. Az emlékezet konstruktív természete.

Gondolkodás, nyelv, emlékezet, problémamegoldás.

Intelligencia és teljesítmény tesztek alapjai.

A felnőttkori tanulás jellemzői.

Tanulás segítő technikák és alkalmazható tanulási módszerek felnőttkorban.

Kötelező irodalom:

- Philip Zimbardo, Vivian McCann, Robert Johnson: Pszichológia mindenkinek 1 - 4. Libri Könyvkiadó, 2016 – 2018
- Kata János: Tanulástechnika. Typotex. 2011

Ajánlott irodalom:

- Balogh László (2000): Tanulási stratégiák és stílusok, a fejlesztés pszichológiai alapjai. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.
- Bednorz, Peter – Schuster, Martin (2006): Bevezetés a tanulás lélektanába. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest.
- Cserné dr. Adermann Gizella (1999): A tanulás- és kutatómódszertan alapjai. JPTE FEEFI, Pécs.
- Csoma Gyula (1989): Az iskolai felnőttoktatás didaktikai alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Csoma Gyula (2002): Felnőttoktatási sajátosságok. In Mayer József (szerk.): Problémák, kérdések – megoldások, válaszok. OKI, Budapest
<http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=problemak-05-csoma-felnottoktatasi>
- Dezső Zsigmondné (1985): A szellemi munka technikája. OMIKK, Budapest.
- Durkó Mátyás (2002): Felnőttkori tanulás című szócikk. In Felnőttoktatási és -képzési lexikon. OKI, Budapest, 170–172.
- Feketéné Szakos Éva (2002): A felnőttek tanulása és oktatása – új felfogásban. A konstruktivizmus alkalmazási lehetőségei a mai hazai andragógiában. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Koltai Dénes (2003): A felnőttképzés elméleti, gazdasági és területi problémái. PTE FEEFI, Pécs.
- Mankó Mária (2005): Tanulási technikák. BDF, Szombathely.
- Maróti Andor (1996): Van-e didaktikája a felnőttek tanításának? In Koltai Dénes (szerk.): Andragógiai olvasókönyv I. JPTE, Pécs, 248–259.
- Maróti Andor (2002): Felnőttoktatási módszerek című szócikk. In Felnőttoktatási és -képzési lexikon. OKI, Budapest, 193–194.
- Maróti Andor (2016): A tanuló felnőtt. ELTE, Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
- Mező Ferenc (2002): A tanulás stratégiája. Pedellus Novitas Kft., Debrecen.
- Réthy Endréné (2003): Motiváció, tanulás, tanítás: miért tanulunk jól vagy rosszul? Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Sz. Molnár Anna: A tanuló felnőtt.
http://www.diral.hu/publikaciok/A_tanul%C3%B3_feln%C5%91tt.pdf

A felnőttképzések tervezése, szervezése

DUEL-TKK-132 10/5/5/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Magyar András Tamás

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A tárgy tanításának célja, hogy az elméleti ismeretek elsajátítását követően a megszerzett ismeretekre alapozva a hallgató képes legyen a felmerülő oktatási szükségletek meghatározására, az oktatás naptári tervezésére, tanrend összeállítására, tanfolyami költségvetés készítésére. A részben az intézményben, részben a felnőttképzési vállalkozásoknál folyó gyakorlat ideje alatt a hallgató képessé válik teljes körű oktatásszervezési feladatok önálló ellátására, úgymint az oktatás tartalmi, személyi és technikai feltételeinek biztosítása, az oktatás résztvevőinek felmérése, létszámhatárok megállapítása, szerződések megkötése (az oktatásban résztvevőkkel, az oktatókkal, és a közreműködő vállalkozásokkal), képzési programok kidolgozása, szakmai vizsgák előkészítése és lebonyolítása. A hallgató a képzés végén legyen képes az andragógiai curriculum-tervezésére, alapfogalmainak és szintjeinek értelmezésére; a curriculum-fejlesztés modelljei, tartalmi és módszertani elméleti kérdéseinek gyakorlatban történő alkalmazására; a kompetenciaalapú képzés tervezésére.

Tartalom:

Iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli felnőttoktatás. Munkakör-elemzés mint a képzés előkészítő fázisa. DACUM. Célok és stratégiák a tananyagfejlesztésben történő alkalmazása. Kialakítandó kompetenciák: a felnőttképzési folyamatok és rendszerek összehasonlító elemzése, a felnőttek tanulási igényeinek feltárása, a felnőttoktatási programok értékelése. Tananyagfejlesztés a felnőttoktatásban. Módszerek: előadások, elemzési gyakorlatok, programelemzések

Kötelező irodalom:

- Zachár László: Felnőttképzés, munkaerő-piaci képzés tervezése. PTE TTK FEEFI, Pécs, 2003
- Szabóné Berki Éva: A moduláris és a kompetencia alapú képzés elvei. Feladatprofil készítése munkakörelemzés alapján. In.: Benedek A., Koltai D., Szekeres T., Vass L. (szerk): A szakképzés rendszere. NSZFI, Bp. 2008. 129-183.o.

Ajánlott irodalom:

- Szép Zsófia: Tervezés, finanszírozás a felnőttképzésben. In.: Felnőttképzés, II. évfolyam, 3. szám
- Majer J.: A tananyag fejlesztése a felnőttek iskoláiban. OKI, Bp. 2000.
- Ballér E. Tantervelméletek Magyarországon a XIX-XX. században. OKI, Bp. 1996.
- Felnőttoktatási és -képzési lexikon. OKI Kiadó, Bp. 2002.

Speciális felnőttképzési módszerek

DUEL-TKK-226 10/10/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Dr. Szabó Csilla Marianna

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a felnőttképzésben alkalmazható módszerekkel, azok előnyei és hátrányaival, valamint hatásukkal a felnőttképzésben résztvevő hallgatókra. A kurzus során a hallgatók nem csak megismerkednek a különféle módszerekkel, hanem kipróbálják azok gyakorlati megvalósítását. A kurzus célja, hogy a leendő felnőttképzési szakemberek ki tudják választani a megfelelő módszereket, és képesek legyenek azokat a valóságos munkahelyzethez és problémákhoz kapcsolni. A kurzus gyakorlati órái során a hallgatók meghatározott oktatási és képzési tartalmakhoz választják ki a megfelelő módszert, és miniprojektek keretében be is mutatják azok hatékonyságát.

Tartalom:

A kurzus megismerteti a hallgatókat a különböző módszerekkel, azok előnyeivel és hátrányaival.

1. Előadó-központú módszerek
  - 1.1 Előadás: előnyei, hátrányai, szerkezeti felépítése
  - 1.2 Magyarázat: alkalmazásának lehetőségei
  - 1.3 Tanbeszélgetés: irányított beszélgetés funkciói, oktató és hallgatók együttműködése, tipikus kérdésformák
2. Résztvevő-központú módszerek: tanulót felelőssé tenni, tanulás=fejlesztés, tapasztalati tudás, reflexív tanulás,
  - 2.1 Kooperatív oktatási módszer: csoportmunka alapelvei, szervezése
  - 2.2 Brainstorming / Ötletroham: alkalmazási lehetőségei, menete
  - 2.3 Szituációs módszerek: Esetjátékok és szerepjátékok. Cél, funkció, időzítés, vezetés.
  - 2.4 Projektmódszer: előnyei és hátrányai, alkalmazási módja
  - 2.5 Vita: feltételei, vezetése.

Kötelező irodalom:

- Maróti Andor: A tanuló felnőtt. ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány, 2015. http://real.mtak.hu/30854/1/Maroti_Andor_A_tanulo_felnott_web.pdf
- Simándi Szilvia: Kutatások a felsőoktatásban és a felnőttképzésben. Eger, 2015. http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/kezek/01_simandi_04_16/

Ajánlott irodalom:

- Kraiciné Szokoly Mária – Csoma Gyula (2012): Bevezetés az andragógia elméletébe és módszertanába. <http://kraicineszokolymaria.hu/wpcontent/uploads/2012/12/modszertar-2.pdf>
- Benkei Kovács Balázs: A felnőttképzési módszerek osztályozási lehetőségei. <https://docplayer.hu/6193888-A-felnottkepzesi-modszerek-osztalyozasi-lehetosegei.html>
- Zachár László: HEFOP 3.5.1. „Korszerű felnőttképzési módszerek kidolgozása és alkalmazása” A felnőttképzés módszertani kérdései. Budapest, 2008.

Felnőttek innovatív tanulása és oktatása

DUEL-TKK-227

5/10/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Dr. Szabó Csilla Marianna

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A kurzus célja a legújabb tanulási elméletek és a konnektivista, hálózatos tanulás megismertetése a hallgatókkal, valamint alkalmazásuk lehetőségei, előnyei. A kurzus során a kulcskompetenciákon kívül a hallgatók megismerkednek a munkavállalással kapcsolatos kompetenciákkal, azok elsajátíthatóságának körülményeivel. A kurzus másik alapvető célja, hogy bemutassa a hallgatóknak az információs-kommunikációs technológián (IKT) alapuló tanulásszervezést, valamint ehhez kapcsolódóan a tanárok szerepfelfogásának a változását. A kurzus során hallgatók elsajátítják ezen új innovatív tanulásszervezési módszerek gyakorlatban való alkalmazását.

Tartalom:

A legújabb tanulás elméletek, pl. konstruktivista tanulási elmélet sajátosságai, ennek gyakorlati alkalmazási lehetőségei. A konnektivista, hálózatos tanulás nyújtotta előnyök, ezen tanulásszervezési mód alkalmazásának lehetőségei. A tudásmegosztás platformjai, azok működése. Az információs-kommunikációs technológiák és módszerek alkalmazása a felnőttoktatásban és a felnőttképzésben: különböző, elektronikus tanulási környezet, egyéni és csoportos tanulást segítő módszerek és szoftverek használata. Digitális módszerek alkalmazása a kontakt órás felnőttképzésben (bevezetés, véleménynyilvánítás, számonkérés, értékelés stb.). Az elearning alkalmazása a felnőttképzésben, a Moodle keretrendszer. A közösségi oldalak innovatív alkalmazása a tanulási folyamatban.

Kötelező irodalom:

- Feketéné Szakos Éva: Trendkutatás és felnőttképzési innováció. Neveléstudomány. 2014. 1. sz. 30-39.

http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2014/nevelestudomany_2014_1_30-39.pdf

- Molnár György: Korszerű technológiák az oktatásban.
https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_korszeru_technologiak_az_oktatasban/KT/sktes53g.htm
- Takács Anita: A felnőtt mint digitális állampolgár. Oktatás – Informatika. 2013. 11. sz.
<http://www.oktatas-informatika.hu/2013/11/takacs-anita-a-felnott-mint-digitalis-allampolgar/>
- Buda András: Felnőttképzés és az infokommunikációs technológiák - Infotér elemzés.
http://infoter.eu/cikk/felnottkepzes_es_az_infokommunikacios_technologoak

Ajánlott irodalom:

- Óhidy Andrea: Az élethosszig tartó tanulás és a felnőttképzés. Új Pedagógiai Szemle. 2006. 10. sz. <http://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/az-elethosszig-tarto-tanulas-es-a-felnottkepzes-0>
- Hankovszky Katalin: A coachok példáján: Felnöttek tanulása a tudásapalú társadalomban. Magyar Coacheszemle. <http://coacheszemle.hu/rovatok/hatter/654-a-coachok-peldajan-felnottek-tanulasa-a-tudasapalu-tarsadalomban.html>

A tanulási eredmények mérése, értékelése, validálása a felnőttképzésben

DUEL-TKK-228 5/10/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Csikósné Maczó Edit

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A hallgatók ismerjék meg a pedagógiai értékelés jelentőségét a tanítási-tanulási folyamatban, legyenek képesek a mérési eszközök minél változatosabb alkalmazására pedagógiai munkájuk során. Ismerjék a magyarországi és nemzetközi mérések fajtáit, jellemzőit, a vizsgarendszerek szakmai megközelítését, tartalmi követelményeit. Legyenek képesek elemezni tanulóik személyiség- és teljesítményfejlődését, melyhez képesek a megfelelő mérőeszköz kiválasztására illetve saját mérőeszköz összeállítására is. A mérési eredményeket tudják értelmezni és értékelni, hatékonyan felhasználni pedagógiai munkájuk tervezéséhez.

Legyenek tisztában a validáció lényegével, a mögötte húzódó szemléleti háttérrel, tudják, hogy milyen előnyei vannak a validációnak az egyén, az intézmény és a társadalom szempontjából. Tudjanak hozzáfogni intézményi validációs rendszer kidolgozásához, képesek legyenek különböző döntési szempontokat alkalmazni az elismerési döntésekben és érvelni azok mellett. Értsék a validációs/elismerési folyamatban a szereplők felé való nyitás fontosságát, a folyamatok átláthatóságának jelentőségét, annak szemléletformáló hatását.

Tartalom:

A pedagógiai értékelés fogalma, alapkérdései. – Az értékelés feladatai, funkciói, típusai, folyamata – Módszerek a pedagógiai ellenőrzésben, értékelésben, mérésben. – Tudásszint- és kompetenciamérés. – Az értékelés új szempontú megközelítései. – Nemzetközi és hazai kompetenciamérések rendszere - A hazai vizsgák, vizsgarendszerek eljárásrendje, követelményei. – Mérőeszközök készítésének alapjai. – Elektronikus mérési eszközök ismerete és alkalmazása. – Portfólió és önértékelés. - A validáció célja, fogalma, gyakorlata. -

A validáció rendszermodellje, eljárási rendje. - Az elismerési eljárás sémája, elemei, intézményi kialakítása és minőségbiztosítása.

Kötelező irodalom

- Csapó Benő (2005): Az előzetesen megszerzett tudás mérése és értékelése. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest.
- Csapó Benő (2004): Tudásszintmérő tesztek. In: Falus Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. PSZMP – Keraban Kiadó, Budapest. 234–258.
- Derényi András - Tót Éva (2011): Validáció - A hozott tudás elismerése a felsőoktatásban. Oktatáskutató és Fejlesztő intézet, Bp.
http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/validacios_kotet_vegleges.pdf
- Farkas Éva (2014): A rejtett tudás. A nem formális környezetben szerzett tanulási eredmények hitelesítése. SZTE JGYPK FI
<http://mek.oszk.hu/16200/16217/16217.pdf>
- Golnhofer Erzsébet (1997): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk.): *Didaktika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Tót Éva (2009): A validáció fogalmának értelmezési lehetőségei, rokon fogalmak a hazai és nemzetközi gyakorlatban, a validáció lehetséges kutatási irányai. OFI, Budapest.
http://ofi.hu/sites/default/files/ofipast/2011/03/tot_eva_a_validacirol_v2.pdf
- Vámos Ágnes: Értékelés az iskolában. In: Golnhofer E.-Nahalka I. (szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. 261-281. o.

Ajánlott irodalom

- Bárdossy I. - Dudás M. (2009): A tanulás tervezése és értékelése. *Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft*, Budapest.
http://hiszem.hu/sites/default/files/a_tanulas_tervezese_es_ertekelese.pdf
- Benkei-Kovács Balázs (2017): Validáció és felnőttkori tanulás. In: *Opus et Educatio*. 4. évf. 4.sz.
http://epa.oszk.hu/02700/02724/00015/pdf/EPA02724_opus_et_educatio_2017_04_476-485.pdf
- Cserné Adermann Gizella (2003): Önbeteljesítő tanári elvárások, iskolai kudarcok. In: *Tudásmenedzsment*. 4.évf.1.sz.

http://epa.oszk.hu/02700/02750/00007/pdf/EPA02750_tudasmenedzsment_2003_01_053-062.pdf

- Falus I. - Kimmel M. (2009): A portfólió. Gondolat Kiadó, ELTE PPK Neveléstudományi Intézet, Budapest.
- Farkas Éva (2017): Mérés-értékelés kézikönyv - Tanulási eredmények mérése és értékelése a szakképzési mobilitási gyakorlatokban.
- https://tka.hu/docs/palyazatok/meres_ertekeles_kezikonyv_farkas_eva_1122.pdf
- Kraiciné Szokoly Mária (2004): Felnőttképzési módszertár. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest.
- Molnár Gy. - Magyar A. - Pásztor-Kovács A. - Hülber L. (2015): A mérési-értékelési rendszer elektronikus alapokra helyezésével kapcsolatos helyzetelemzés.
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/tamop318/OKM_kutatasi_eredmenyek2015/meresi_ertekelesi_rendszer.pdf
- Nahalka István (2006): A tanulás pedagógiai értelmezése. In: *A gyakorlati pedagógiai néhány alapképzése 3. kötet* (szerk. Nahalka István), ELTE PPK, Budapest.
- Németh Balázs (2009): A nem formális és az informális tanulás elismertetésének és beszámításának programja Európában, különös tekintettel néhány ország felsőoktatási validációs gyakorlatára. Kézirat, TÁMOP 4.1.3. projekt.
http://ofi.hu/sites/default/files/ofipast/2011/03/nemeth_balazs.pdf
- Tót Éva (2016): Validáció – Európai útmutató a validációs rendszerek fejlesztéséhez.
https://tka.hu/docs/palyazatok/utmutato_a_validacios_eljarashoz.pdf

Felnőttképzés és emberi erőforrásfejlesztés elmélete

DUEL-TVV-222 15/0/0/F/5

Tantárgyfelelős oktató: Sófalvi István Tamás

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák: A hallgató ismerje meg az emberi erőforrás helyét és szerepét a szervezetek működésében. Ismerje meg az emberi erőforrást termelő folyamatokat és intézményeket. Legyen áttekintése az emberi erőforrás menedzsment fő funkcióiról, különös tekintettel e különösen kiemelt szervezeti erőforrás fejlesztési elméletéről és gyakorlatáról. Továbbá a hallgató ismerje meg a felnőttképzés helyét és szerepét az emberi erőforrás fejlesztés folyamatában.

Tartalom: A felnőttképzés és az emberi erőforrás fejlesztés kapcsolata. A felnőttképzés funkciói az emberi erőforrás fejlesztés folyamatában. A szervezeti célok megvalósításához, a szervezeti és egyéni ismeretek, kompetenciák fejlesztésével a szervezet versenyképességének (hatékony működésének) növeléséhez való hozzájárulás a felnőttképzéssel. A különböző felnőttképzési körök (szakmai-, nyelvi- és egyéb kompetenciafejlesztés) képzési kínálata és szervezet specifikus ismeretek megszerzésének lehetőségei és összehangolása a szervezet humán erőforrás fejlesztési céljaival.

Kötelező irodalom:

- Dr. Farkas Éva: A felnőttképzés felértékelődése az emberi erőforrás-fejlesztés folyamatában, Pécsi Tudományegyetem, 2010
- Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv, Szerkesztette: Karoliny Mártonné – Poór József, Wolter Kluwer (Complex) Kiadó, 2017

Ajánlott irodalom:

- Dr. Farkas Éva: A szak- és felnőttképzés gyakorlata, SZTE JGYPK Szeged, 2013

Társadalmi kommunikáció

DUEL-TKM-155   15/0/0/V/5

Tantárgyfelelős oktató: Dr. Csiszér Annamária

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A társadalmi kommunikáció minden olyan viszonylatot tartalmaz, amely az ember és a hozzá tartozó közösségek, szociális rendszerek között létezhet. A kurzus elvégzésével a hallgatók képessé válnak a társadalmi kommunikáció rendszerében az erkölcsi, művészeti, világnézeti, vallási, oktatási, politikai, gazdasági és tömegkommunikációs intézmények, szervezetek kommunikációs megnyilvánulásait értelmezni.

Tartalom:

A kurzus foglalkozik a kultúra és civilizáció elméleti alapjaival, a társadalmi nyilvánosság szerkezetével, illetve szerkezetváltásával, a nyilvánosság intézményeivel, a tömegkommunikációs eszközök elterjedésével és sajátosságaival. A társadalmi bizalom fogalma, mint a nyilvános deliberáció alapja a kurzus központi fogalmaként értelmezhető és vizsgálendő. A társadalmi interakciók direkt komponenseként, a társadalmi bizalom fogalma mellett az identitás jelenségkörének vizsgálata is fontos szerepet kap. A kurzus során az elméleti alapvetések kiegészülnek gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal, modern kommunikációs trendek vizsgálatával.

Kötelező irodalom:

- Horányi Özséb, szerk. Társadalmi Kommunikáció, Osiris, 2002
- Michael Tomasaello: Gondolkodás és kultúra, Osiris, 2002
- Jürgen Habermas: A kommunikatív cselekvés elmélete,
- Vass Csaba: Kommunikációelméletek, és amik nem azok. AKTI, 2011

Ajánlott irodalom:

- Jenkins, Henry, et al (2016) By Any Media Necessary: The New Youth Activism. NYU Press.

- Gladwell, Malcolm (2002). *The Tipping Point: How Little Things can make a big difference*. New York: Little, Brown and Company.
- Gans, Herbert J. (1999) *Popular Culture and High Culture: An Analysis and Evaluation of Taste*. New York, Basic Books.
- Stokes, Jane (2013). *How to do media and culture studies*. University of East London, Sage Publication Ltd.

Kommunikációs készségfejlesztés a tanári munkában

DUEL-TKM-225   0/15/0/F/5

Tárgyfelelős oktató: Dr. Kukorelli Katalin

Előfeltétel: -

Oktatási cél, kompetenciák: Az önismeret- és kommunikációs készségfejlesztés problémakörének, módszereinek, technikáinak gyakorlati elsajátítása. A kapcsolatteremtő, együttműködő, kezdeményező, sikerorientált és adekvát nyelvi és nem nyelvi kommunikációs viselkedés kompetenciájának megszerzése.

Tartalom:

– Viselkedésünk rejtett és nyílt területei – Az emberi interakciók pszichológiája (társas alapmotívumok) – Az osztály mint speciális beszédközösség (az osztálytermi beszéd szabályozottsága: a tanári reagálás és kezdeményezés, a diák megnyilvánulásai, a tanulói válasz megerősítése) – A személyes kapcsolatok fejlődése, az elvárások működése, mint interaktív folyamat – Kommunikációs közösségek az osztályban, az iskolában – A tanóra, mint kommunikációs színtér (az órák időbeli és térbeli szerveződése, a résztvevők integráltságának foka) – A kommunikáció dramaturgiája (szituációk, szerepek, forgatókönyvek) – Kommunikatív stratégiák (tanári és tanulói túlélési stratégiák) – Meggyőzés és manipuláció.

Kötelező irodalom:

- Fiske T., S.: Társas alapmotívumok. Osiris, Budapest, 2006. – Berne, E.: Emberi Játzmák. Háttér Kiadó, Budapest, 2009.
- Kukorelli K.: Kommunikációs készségfejlesztés 1. Dunaújváros, Főiskola Kiadó, 2010.
- Szilágyi I.: Kommunikációs ismeretek és készségfejlesztés. Scandi - Wald Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Zrinszky L.: Gyakorlati pedagógia és kommunikáció. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

Ajánlott irodalom:

- Buda B.: Emberi kapcsolatok, 2002. http://sz.phil-inst.hu/Buda_Bela/BB_Emberi_kapcs.htm
- Buda B.: A szerep fogalma a szociálpszichológiában. In: Pataki F. (szerk.): Szociálpszichológia. Tankönyvkiadó, Budapest, 1971, 417-431.
- Csepeli Gy.: Szociálpszichológia. Osiris, Budapest, 2006.
- Cserné, Adermann, G.: Az önmagát beteljesítő jóslat (Pygmalion hatás) pedagógiai vizsgálata. In: Kósáné, Ormai V. (szerk.): A pedagógus. Budapest, Tankönyvkiadó, 1985. 162-173.
- Duranti, A.: A beszéd szociokulturális dimenziói. In: Síklaki, I. (szerk.), A szóbeli befolyásolás alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 139-169.
- Németh A. - Boreczky Á.: Nevelés, gyermek, iskola. A gyermekkor változó színterei. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1997.
- Pease, A. & B.: Kommunikációs ABC mesterfokon. Fiesta, Budapest, 2008.
- de Saint Exupéry, A.: A kis herceg. Móra Könyvkiadó, Budapest, 2007.
- Zrinszky L.: Bevezetés a pedagógia kommunikáció elméletébe. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993.
- Winnicott, D.W.: A kapcsolatban bontakozó lélek, Budapest: Új Mandátum, 2004.

Szakedolgozat

DUEL-TKK-229 0/0/25/F/10

Tantárgyfelelős oktató: Dr. Bacsa-Bán Anetta

Előfeltétel kód: -

Oktatási cél, kompetenciák:

A felnőttképzési témával kapcsolatos szakedolgozatok célja, hogy a jelölt - a választott területen belül az említett tudomány elméleti anyagának önálló alkotó gyakorlati alkalmazásában való jártasságát igazolja. Bizonyítja, hogy képes a tudományos szakirodalom egy-egy részletkérdésére vonatkozó eredményeinek áttekintésére, lényegének megragadására és ennek alapján önálló, felnőttképző feladatok végzésére, a forrásanyag helyes, kritikus felhasználására, szintetizálására és gyakorlatban való alkalmazására.

Tartalom:

A hallgató az intézet által felkínált illetve a szakterület által jóváhagyott témát választ. Belső illetve külső konzulens jóváhagyja a választott témát. A kiírt téma szolgálja a kompetenciák fejlesztését, a korszerű felnőttképző és pedagógusi szakmai ismeret és módszerek alkotó alkalmazását. A részletes szakedolgozat készítési szakmai program az elektronikusan megadott útmutatóban található.

Kötelező irodalom:

- A kidolgozandó témához kapcsolódó andragógiai, felnőttoktatási és felnőttképzési pedagógiai szakkönyvek, szakfolyóiratok, internetes anyagok

III. A szak oktatói

Tantárgy	Foglalkoztatás típusa	Tudományos fokozat	Tantárgyfelelős oktató neve
Alkotmányos, közigazgatási és államháztartási alapismeretek	főállású	főiskolai docens	Dr. Falus Orsolya Fruzsina
A közoktatás rendszerei	részmunkaidős	főiskolai tanársegéd	Magyar András Tamás
A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben	főállású	egyetemi docens	Dr. Szabó Csilla Marianna
A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai	főállású	főiskolai docens	Dr. Varga Anita
Konfliktuskezelés	főállású	főiskolai docens	Dr. Balázs László
Szakmai gyakorlat I.	főállású	főiskolai tanársegéd	Csikósné Maczó Edit
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet működése	részmunkaidős	főiskolai tanársegéd	Magyar András Tamás
Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek a tanulási nehézségekkel küzdőknek	főállású	főiskolai tanársegéd	Csikósné Maczó Edit
Európai uniós ismeretek	főállású	főiskolai tanár	Dr. Veres Lajos
A nevelési-oktatási intézmény hatékonyságának mutatói	főállású	mesteroktató	Sófalvi István Tamás
Szegregáció és integráció az oktatási-nevelési intézményekben	főállású	főiskolai docens	Dr. Bacsa-Bán Anetta
Felnőttképzési gyakorlat I.	részmunkaidős	főiskolai tanársegéd	Magyar András Tamás
Felnőttképzési gyakorlat II.	részmunkaidős	főiskolai tanársegéd	Magyar András Tamás
Az andragógia alapjai	részmunkaidős	főiskolai tanársegéd	Magyar András Tamás
A felnőttképzés jogi szabályozása – törvények és rendeletek	főállású	főiskolai docens	Dr. Falus Orsolya Fruzsina

A felnőttképzés intézményrendszere, iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzések	részmunkaidős	főiskolai tanársegéd	Magyar András Tamás
A felnőttkori tanulás pszichológiája	főállású	főiskolai docens	Dr. Juhász Levente Zsolt
A felnőttképzés tervezése, szervezése	részmunkaidős	főiskolai tanársegéd	Magyar András Tamás
Speciális felnőttképzési módszerek	főállású	egyetemi docens	Dr. Szabó Csilla Marianna
Felnőttek innovatív tanulása és oktatása	főállású	egyetemi docens	Dr. Szabó Csilla Marianna
A tanulási eredmények mérése, értékelése, validálása a felnőttképzésben	főállású	főiskolai tanársegéd	Csikósné Maczó Edit
Felnőttképzés és emberi erőforrásfejlesztés elmélete	főállású	mesteroktató	Sófalvi István Tamás
Társadalmi kommunikáció	főállású	főiskolai docens	Dr. Csiszér Annamária
Kommunikációs képességfejlesztés a tanári munkában	főállású	főiskolai tanár	Dr. Kukorelli Katalin
Szakdolgozat	főállású	főiskolai docens	Dr. Bacsa-Bán Anetta